

Madrid, Praha, Helsinky, Vilnius – bojujeme společně!

V polovině září se v Portugalsku konal vzdělávací seminář sítě mladých odborářů EPSU, která sdružuje evropské odborové svazy zaměstnanců veřejné sféry. Jako zástupce Mladých odborářů našeho OS státních orgánů a organizací se ho zúčastnil Roman Petrenko, který tak navázal na účast Dalibora Fadrného na podobném semináři vloni. Náš zástupce byl na setkání jediný účastník ze střední Evropy. Z Česka ani ze sousedních zemí nedorazil nikdo další, jinak ale účast pokrývala celou Evropu, od domácího Portugalska, přes Španělsko, Francii, Belgie až ke Švédsku, Finsku a Pobaltským zemím.

Cílem semináře bylo skrze seznámení se s aktuální ekonomickou a politickou situací v jednotlivých zemích otevřít diskusi o společných prvcích demontáže sociálního státu a zhoršování pozice státních zaměstnanců napříč Evropou a hledat možná opatření, jak tyto nebezpečné procesy omezit a zvrátit. Hlavním cílem semináře pak bylo připravit rezoluci pro nadcházející kongres EPSU a naplánovat další práci evropské sítě mladých.

MO OS SOO se svojí aktivní účastí na semináři jasně přihlásili k dalšímu rozvoji evropské sítě mladých odborářů, i když to pro nás znamená určitou investici času a energie. Na oplátku ale získáme možnost čerpat praktické zkušenosti a návody na kampaně a metody práce od mladých odborářů z celého kontinentu.

Na semináři vykrystalizovala tři hlavní celoevropská témata. Nezaměstnanost mladých lidí, dále privatizace a komercializace veřejných služeb a do třetice celková prekarizace práce. Prekarizací a prekérními pracovními místy se rozumí ty s nižší právní ochranou, v našem prostředí zejména DPP, jednorázové DPČ či agenturní zaměstnávání. V takovém prostředí prakticky není možnost se odborově organizovat a kolektivně bránit svá práva. Alarmující je, že přes 80% nově vznikajících pracovních míst ve Francii jsou právě prekérní práce. I v ČR jejich podíl rychle stoupá. Pro mladé představují sice možnost základního výdělků, ale neposkytují jistotu dlouhodobého příjmu nutného např. pro založení rodiny či pořízení vlastního bydlení.

Dalším velkým problémem je již zmiňovaná nezaměstnanost. Ve Španělsku, Řecku a Portugalsku je nezaměstnanost mládeže téměř 50%. Zbytek je pak rád za špatně placené brigády a sezónní místa v pohostinství či turismu. I státy, které nám byly před pár lety pravicovými ekonomy dávány za vzor – Irsko, Kypr či Estonsko, se začínají potýkat s masovou nezaměstnaností mladých.

V řadě zemí proto odbory a levicové politické strany prosazují, aby Evropská komise s nezaměstnaností mladých více bojovala, např. nastartováním programu European Youth Guarantee, který by garantoval, že adekvátní zaměstnání (na základě státní dotace) bude každému nabídnuto nejdéle do čtyř měsíců od ukončení studia.

Účastníci konference také diskutovali další možná opatření – řádně placené praxe pro učně s jistotou nástupu po studiu, daňové výhody firmám zaměstnávajícím čerstvé absolventy bez praxe, nebo garanci počtu pracovních míst pro složky státní správy na více let dopředu, aby se ve státním sektoru mohli přijímat noví zaměstnanci na víceleté smlouvy. Právě oblast státní správy a veřejných služeb je stárnutím zaměstnanců ohrožena nejvíce. Kvůli stagnaci platů a nejistým vyhlídkám v kombinaci s náročnou prací je veřejný sektor pro mladé lidi v mnoha případech nepřístupný.

I když hlavním jazykem byla angličtina, akci velmi prospělo zajištění profesionálního tlumočení, protože řada účastníků mluvila lépe španělsky a v zapojení se do diskuse tak nikoho nelimitoval ani jazyk. Vedle prakticky orientovaných malých workshopů se uskutečnilo i několik vzdělávacích přednášek např. o spolupráci EPSU na legislativním procesu v rámci Evropského parlamentu.

Účastníci semináře se domluvili na pravidelné výměně informací o svých činnostech v jednotlivých zemích. Dále se zavázali aktivně se zapojit do plánované kampaně EPSU a pořizovat přímo na svých pracovištích fotografie pracovních kolektivů s různými slogany a vzkazy.

Seminář nelze hodnotit jinak než pozitivně. I když je pro nás nyní hlavní prioritou ustanovující konference Mladých odborářů a snaha začít institucionálně působit v rámci celé republiky, práci v evropské síti mladých a čerpání využitelných znalostí a zkušeností se určitě budeme dále věnovat.

Roman Petrenko
Mladí odboráři OS SOO

